

**Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II
II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola**

**Фаховий коледж
Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II
II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Szakgimnáziuma**

Циклова комісія: Дошкільна освіта

ЗАТВЕРДЖУЮ / JÓVÁHAGYOM

Директор ФК ЗУІ

ім. Ф. Ракоці II

К.С. Шовш

“_28_”_серпня_2020_р.

**НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ
здобувачів фахової передвищої освіти**

зі спеціальності 012 «Дошкільна освіта»

галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка»

м. Берегове – 2020

Укладач програми:

Гаврилюк Ілона Юліївна – викладач дошкільної педагогіки і психології, методист дошкільному вихованню, спеціаліст вищої категорії

Рецензенти:

Біда О.А. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління закладами освіти Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці II

Хомич Л.О. – доктор педагогічних наук, професор, заступник директора з наукової роботи Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязуна НАПН України

Наскрізна програма практики розглянута і схвалена на засіданні Циклової комісії Дошкільна освіта Фахового коледжу Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II (протокол № 2 від 26 вересня 2020 р.)

Затверджена на засіданні Педагогічної ради Фахового коледжу ЗУІ ім. Ф. Ракоці II . (Протокол № 3 від 23.11.2020р.)

Вступ

Практика здобувачів фахової передвищої освіти - невід'ємна складова частина освітньо-професійної програми підготовки фахівців Дошкільної освіти, основним завданням якої є якість практичної підготовки випускників за освітньо-професійним ступенем фаховий молодший бакалавр. При проходженні практики відбувається закріплення теоретичних положень дисциплін, розвивається самостійність, творча активність студентів, що сприяє активному засвоєнню практичних вмінь та навичок, проявлення професійних та організаторських здібностей.

Практична підготовка здобувачів фахової передвищої освіти здійснюється згідно із статтею 43 Закону України «Про вищу освіту» є однією з форм організації освітнього процесу та обов'язковим компонентом Освітньо-професійної програми підготовки здобувачів фахової передвищої освіти «Дошкільна освіта» Фахового коледжу Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці ІІ.

Дана програма визначає і регламентує діяльність студентів, викладачів в період проходження різних видів практики за час навчання в Фаховому коледжі ЗУІ відповідно до Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України затверджене наказом МОН України від 8 квітня 1993р. № 93, і керується Положенням про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти у Фаховому коледжі Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці ІІ від 04 грудня 2020 р.

Наскрізна програма практики студентів за спеціальністю 012 Дошкільна освіта ОПП «Дошкільна освіта» освітнього ступеня Фахового молодшого бакалавра є основним навчально-методичним документом, який визначає усі аспекти проведення практик. Вона забезпечує єдиний комплексний підхід до організації практик, їх системність, неперервність і послідовність проходження студентами практик за роками навчання у Фаховому коледжі Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці ІІ.

Наскрізна програма практики – це основний навчально-методичний документ, що відповідає освітньо-кваліфікаційній характеристиці спеціальності, формам навчання та регламентує: мету, зміст і послідовність проведення практики студентів в ЗДО м. Берегове, Берегівського району та в інших закладах дошкільної освіти Закарпатської області. Зміст наскрізної програми практики студентів включає програми всіх етапів практичного навчання.

Забезпечення зв'язку теорії з практикою у підготовці вихователів закладів дошкільної освіти організовуються такі типи практики: Навчальна (ознайомча) практика; Навчальна практика в групах раннього та молодшого дошкільного віку; Навчальна практика (Ігрова діяльність в ЗДО); Педагогічна літня практика в оздоровчий період; Педагогічна практика в групах ЗДО; Безперервна педагогічна практика в ЗДО.

Система педагогічної практики студентів Фахового коледжу ЗУІ спрямована на становлення у майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти

практичних навичок, умінь, професійних здібностей, які допоможуть їм в майбутньому, і логічно завершує вивчення основних навчальних дисциплін.

У процесі навчальної та педагогічної практики студенти набувають таких професійних умінь: планувати педагогічну діяльність; на основі спостережень аналізувати навчально-виховну і організаторську діяльність, корегувати її, використовувати теоретичні знання в дії, домагатися їх використовувати в реальній практичній дійсності; уміння працювати в команді.

Ефективність педагогічної практики залежить від дотримання таких умов: теоретична обґрунтованість системи підготовки студентів до практики, її навчальний і виховний характер, комплексний підхід до визначення завдань, змісту, форм і методів організації та проведення практики, забезпечення наступності та системності на різних етапах її проведення.

I. Мета та завдання практики

Основною **метою** навчально-педагогічної практики є оволодіння студентами сучасними методами, формами професійної діяльності; формування професійних умінь і навичок, необхідних для самостійного вирішення педагогічних завдань в умовах реального навчально-виховного процесу; виховання потреби систематичного професійного самовдосконалення.

У процесі педагогічної практики студентів Фахового коледжу спеціальності “Дошкільна освіта” вирішуються такі **завдання**:

- ознайомлення студентів із системою навчально-виховної роботи у дошкільних навчальних закладах, навчально-виховних комплексах;
- встановлення та поглиблення зв'язку теоретичних знань студентів з реальним педагогічним процесом, формування умінь використовувати знання в процесі розв'язання конкретних навчально-виховних, оздоровчо-профілактичних, соціально-правових завдань;
- вироблення професійних умінь, необхідних вихователю дитячого садка (ясел-садка); фахівцю з дошкільного виховання; асистенту вихователя дошкільного навчального закладу;
- формування у студентів психологічної готовності до майбутньої професійної діяльності, розвиток необхідних професійних та особистісних якостей, прагнення до професійного самовдосконалення;

У процесі проходження різних видів практик у студентів формуються **вміння**:

1. діагностувати рівні розвитку дітей, сформованості психічних процесів, різних видів діяльності;
2. враховувати результати діагностики в навчально-виховній, оздоровчо-профілактичній роботі, планувати її;
3. створювати навчально-розвивальне, предметно-ігрове, мовленнєве середовище в закладах освіти;
4. організовувати ігрову діяльність дітей як засіб їх розвитку та виховання;
5. забезпечувати всебічний гармонійний розвиток дитини;
6. здійснювати педагогічний процес в закладах освіти;
7. здійснювати професійну діяльність вихователя закладу дошкільної освіти;
8. здійснювати контроль за ефективністю навчально-виховного процесу, при потребі вносити необхідні корективи;
9. здійснювати просвітницьку діяльність серед батьків.

Програмні компетентності

У процесі проходження усіх видів практик формуються такі компетентності:

Інтегральна компетентність: Здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього та дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій та фахових методик дошкільної освіти та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов; нести

відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності:

КЗ-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово

КЗ-5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії

КЗ-7. Здійснення безпечної діяльності

КЗ-8. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

Спеціальні (фахові) компетентності:

КС-1. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага)

КС-2. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності

КС-3. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок безпечної і екологічно доцільної поведінки та діяльності в довкіллі, навичок орієнтування на сталий розвиток

КС-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я (валеологічної культури) особистості

КС-5. Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі)

КС-6. Здатність до розвитку сенсорно-перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього та дошкільного віку

КС-7. Здатність до формування елементарних логіко-математичних уявлень та культури інженерного мислення у дітей раннього та дошкільного віку

КС-8. Здатність до навчання дітей раннього та дошкільного віку суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки

КС-9. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього та дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста, поваги до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів, народних символів)

КС-10. Здатність до розвитку мовлення у дітей раннього та дошкільного віку та їхньої взаємодії з однолітками та дорослими

КС-11. Здатність до організації та керівництва ігровою, художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього та дошкільного віку

КС-12. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва та засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності в різних видах мистецтва

КС-13. Здатність до індивідуального та диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей

КС-14. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває протягом усього життя людини

КС-15. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами

Програмні результати навчання

ПР-01 Упорядковувати універсальне, розвивальне середовище у групах раннього та дошкільного віку з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дитини

ПР-02 Вміти планувати та організовувати освітній процес в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів здоров'язбереження, особистісно зорієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії

ПР-03 Встановлювати зв'язок між процесом розвитку, навчання та виховання дітей раннього та дошкільного віку відповідно до їхніх вікових особливостей

ПР-04 Окреслювати завдання, форми взаємодії «родина– заклад дошкільної освіти – початкова школа» та їх реалізація в умовах закладу дошкільної освіти

ПР-05 Виявляти та узагальнювати результати діяльності дітей раннього та дошкільного віку з використанням педагогічних технологій

ПР-06 Дотримуватися морально-етичних норм. Формувати моральні цінності у дітей раннього та дошкільного віку

ПР-07 Демонструвати та оцінювати результати власної діяльності з урахуванням закономірностей освітнього процесу закладу дошкільної освіти

ПР-08 Осмислювати і визначати концептуальні засади, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми раннього та дошкільного віку

ПР-09 Визначати завдання, зміст специфічно дитячих видів діяльності (предметно-практична, ігрова, мистецька, пізнавальна) та організовувати їх відповідно до освітніх програм

ПР-10 Організовувати умови безпеки життєдіяльності дітей раннього та дошкільного віку

ПР-11 Виявляти готовність до зміцнення психічного, фізичного та соціального здоров'я, формування навичок здорового способу життя у дітей раннього та дошкільного віку

ПР-12 Здійснювати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітнього процесу закладу дошкільної освіти на засадах етики професійного спілкування та оцінювати результативність педагогічної взаємодії

ПР-13 Знати і використовувати в практичній діяльності нормативно-правові документи, законодавчі акти у сфері дошкільної освіти

ПР-14 Формувати досвід самостійної творчої діяльності (художньо-мовленнєва, художньо-продуктивна, ігрова) у дітей раннього та дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти

ПР-15 Визначати особливості та способи організації провідної (ігрової) діяльності дітей раннього та дошкільного віку в освітньому процесі закладів дошкільної освіти

ПР-16 Володіти методиками та технологіями зони актуального та ближнього розвитку дітей раннього та дошкільного віку різного рівня розвитку

ПР-17 Формувати національно патріотичні почуття та ціннісне ставлення у дітей раннього та дошкільного віку до культурних надбань українського народу, представників різних національностей і культур

ПР-18 Організовувати та розділяти предметно-просторове розвивальне середовище на осередки діяльності в групах дітей раннього та дошкільного віку

ПР-19 Здійснювати самоосвіту, самовдосконалення, самореалізацію в професійній діяльності, впроваджувати перспективний педагогічний досвід та інноваційні технології в освітній процес закладу дошкільної освіти

ПР-20 Застосовувати принципи індивідуального та диференційованого розвитку дітей раннього та дошкільного віку в організації освітнього процесу закладу дошкільної освіти

ПР-21 Забезпечувати розвиток базових якостей особистості дитини в різних видах діяльності в умовах закладу дошкільної освіти

ПР-22 Створювати умови безпечного середовища у природному, предметному та соціальному оточенні в процесі організації різних видів діяльності дітей раннього та дошкільного віку

ПР-23 Керувати власною активністю відповідно до особистісних цінностей з урахуванням умов, цілей, завдань освітньої діяльності в закладі дошкільної освіти

II. Види та терміни проходження практик студентів

№ з/п	Вид практики	курс	термін (тиждень)	семестр
1.	Навчальна (ознайомча) практика	II.	2	4
2.	Навчальна практика в групах раннього та молодшого дошкільного віку	III.	3	5
3.	Навчальна практика (Ігрова діяльність в ЗДО)	III.	3	6

4.	Педагогічна літня практика в оздоровчий період	III.	2	6
5.	Педагогічна практика в групах ЗДО	IV.	3	7
6.	Безперервна педагогічна практика в ЗДО	IV.	5	8

III. Бази проведення практик:

№ з/п	Повна назва дошкільної установи	Договір	Термін дії
1.	Заклади дошкільної освіти ПЗ гімназія ім. П. Каталін Франгепан на Закарпатті	Договір про співпрацю між Фаховим коледжем Закарпатського угорського інституту імені Фаренца Ракоці II та Привітним закладом «Гімназія імені П. Каталін Франгепан»	від 01.09.2021р.
2.	Заклади дошкільної освіти Управління освіти Берегівської міської ради	Договір про співпрацю між Закарпатським угорським інститутом імені Фаренца Ракоці II та Управлінням освіти Берегівської міської ради	від 03.10.2016р. до 03.10.2026р.
3.	Заклади дошкільної освіти Берегівського району Закарпатської області	Договір про співпрацю між Закарпатським угорським інститутом імені Фаренца Ракоці II та Відділом освіти, молоді та спорту Бергівської державної адміністрації	від 03.10.2016р. до 03.10.2026р.

IV. Організація практики

Перед початком практики проводиться настановча конференція, у ході якої студенти ознайомлюються з програмою практики: керівники роз'яснюють їм

мету практики, ставлять конкретні завдання, інформують про *зміст діяльності під час проходження практики, форму звітності, критерії оцінювання* тощо.

Режим роботи студентів під час практики визначається керівниками практики та узгоджується з правилами внутрішнього розпорядку бази практики.

Послідовність реалізації завдань практики студент визначає в індивідуальному плані проходження практики. Він складається у перші дні практики, схвалюється викладачем-методистом та керівником від бази практики (вихователем, спеціалістами управління освіти). Кожен студент працює відповідно до свого індивідуального плану.

Протягом педагогічної практики (кожного з її видів) практиканти ведуть щоденник педагогічних спостережень, у якому фіксують інформацію, необхідну для виконання завдань практики, висвітлюють хід їх виконання (згідно індивідуального плану проходження практики), в тому числі й роботу зі складання психолого-педагогічних характеристик дитини, з вивчення та аналізу ділової документації навчального закладу. Матеріали щоденника використовують для звіту про виконану під час практики роботу.

V. Підведення підсумків практики

Підсумки всіх видів практики підводяться груповими керівниками та методистами практики, обговорюються на засіданнях циклової комісії «Дошкільна освіта», які забезпечують організацію практики, або на звітній конференції.

Після завершення практики студент опрацьовує зібраний матеріал і складає звіт, у якому подає аналіз всіх напрямів своєї роботи під час практики, характеризує повноту виконання завдань, труднощі, з якими стикався, вказує на досягнення та нереалізовані ідеї, визначає причини недоліків та упущень, намічає основні шляхи самовдосконалення. До звітної документації студент-практикант подає фото- і відеоматеріали проходження практики. Фото та відеозйомка здійснюється за згодою батьків і використовується виключно в цілях проходження практики для оформлення звітної документації.

Оцінювання результатів проходження практики проводиться з урахуванням результатів спостереження за діяльністю студента на основі:

- визначення якості виконання кожного завдання;
- аналізу професійних рис практиканта (дисциплінованість, уміння організувати власний робочий час, ініціативність, творче ставлення до справи та інші), його готовності надати допомогу працівникам дошкільного навчального закладу;
- оцінних суджень, висловлених методистами, адміністрацією, працівниками бази практики;
- аналізу змісту та якості звітної документації студента;
- самооцінки студентом ступеня своєї підготовленості до самостійної практичної діяльності та якості виконаної роботи.

За кожен вид педагогічної практики студентам виставляється диференційована оцінка.

Педагогічна практика завершується підсумковою конференцією. У ході конференції студенти звітують про свою роботу під час практики, дають узагальнений аналіз її результатів, обмінюються досвідом у формі презентації перебігу практики, обговорюють причини труднощів та висловлюють пропозиції щодо покращення практичної підготовки студентів до майбутньої професійної діяльності.

Після проведення практики керівники практик від Фахового коледжу складають письмовий звіт про виконання програми практики та вказують обсяг виконаної роботи в процесі її проходження.

В звіті повинні висвітлюватись такі питання:

1. Завдання, місце та час проведення практики.
2. Умови та особливості проходження практики.
3. Дотримання здобувачами фахової передвищої освіти правил з техніки безпеки.
4. Ступінь і якість виконання практики здобувачами вищої освіти.

Критерії оцінки діяльності здобувачів вищої освіти під час практик:

90 – 100 балів – А («відмінно») коли:

- робота за програмою практики здійснена практикантом на високому рівні;
- практикант проявив себе як організований, сумлінний, творчий під час виконання різних видів роботи, знає і вміє застосовувати у практичній діяльності сучасні технології і нові інформаційні засоби, користується повагою та авторитетом серед колективу бази практики, методистів, керівників практики;
- здав у визначений термін документацію, оформлену на високому рівні.

82 – 89 балів – В («дуже добре») коли:

- робота за програмою практики здобувачем вищої освіти проведена на достатньому рівні;
- були допущені незначні помилки у період проходження практики, але були самостійно виправлені;
- практикант не допускав недисциплінованості, байдужості, шаблонності на всіх ділянках роботи;
- про його діяльність добре відзивалися в колективі, в якому він перебував у період проходження практики;
- подав у визначений термін правильно оформлену документацію.

75 – 81 балів – С («добре») коли:

- робота за програмою практики проведена на достатньому рівні;
- практикант допускав незначні помилки при виконанні завдань практики, проте не завжди міг самостійно їх виправити або пояснити у процесі аналізу;
- у ході практики був дисциплінованим, виконавчим, самостійним, критичним на всіх ділянках работ;
- одержав добрі відгуки колективу бази практики, методистів, керівника;
- подав вчасно документацію, у яку можуть бути внесені незначні доповнення і виправлення за вказівкою групового керівника практики.

64 – 74 балів – D («посередньо») коли:

- робота за програмою практики проведена на задовільному рівні;

- практикант проявив себе як організований, дисциплінований, але недостатньо самостійний та ініціативний;
- загальна характеристика діяльності практиканта у період проходження практики одержала позитивні відгуки;
- із невеликим запізнення подав документацію.

60 – 63 балів – E («задовільно») коли:

- робота проведена на задовільному рівні;
- проявив себе як недостатньо організований і дисциплінований, безініціативний;
- загальна характеристика діяльності на базі практики практиканта з боку керівників практики – «задовільна»;
- подав невчасно документацію, яка потребує доповнень і виправлень.

35 – 59 балів – Fx («незадовільно») коли:

- відсутня систематичність у роботі практиканта;
- роботу, передбачену програмою з практики, виконав на низькому професійному рівні, допускав помилки, пов'язані зі знанням теоретичного матеріалу та виконанням практичних завдань;
- отримав негативний відгук про роботу чи незадовільну оцінку при складанні заліку за практику, але за певних умов може повторно пройти практику і отримати позитивну оцінку;
- подав документацію з великим запізненням, допустив значні помилки в її оформленні.

0 – 34 балів – F («незадовільно») коли:

- практикант не виконав програми практики і отримав незадовільну оцінку при складанні заліку за практику.

В залежності від суми набраних балів виставляються оцінки у різних системах згідно таблиці:

Шкала оцінювання: національна та ECTS / ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C		
64–74	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

VI. ЗМІСТ ПРАКТИК

Педагогічні практики організовується у відповідності до навчального плану спеціальності 012 «Дошкільна освіта» (яка введена в дію з 01 вересня 2020 р.) у такому порядку:

1. Навчальна (ознайомча) практика

(II курс, 4 семестр)

Програму практики укладено відповідно до навчального плану зі спеціальності 012 Дошкільна освіта і розрахована для здобувачів Фахового рівня молодшого бакалавра денної форми навчання (впродовж 2 тижнів) на базі закладів дошкільної освіти.

Форма організації практики: групова

Первинна посада за якою проходить практику: *здобувач освіти-практикант*.

Мета практики: ознайомлення студентів з основним змістом роботи закладів дошкільної освіти і особливостями їх функціонування; вивчення та аналіз професійної діяльності фахівців різного профілю, які працюють в цих освітніх закладах; поглиблення знань студентів із навчальної дисципліни «Вступ до фаху» з ознайомлювальною практикою.

Завдання практики:

1. Поглибити та закріпити теоретичні знання, отримані при вивченні курсу «Вступ до фаху» з ознайомлювальною практикою.
2. Сформувати знання про специфіку різних типів закладів дошкільної освіти, їхні завдання, зміст, особливості педагогічного процесу.
3. Поглибити знання про специфіку роботи педагогів закладів дошкільної освіти, ознайомити з планом і умовами роботи фахівців у закладах дошкільної освіти.
4. Сприяти адаптації студентів до умов майбутньої професійної діяльності.
5. Удосконалення культури педагогічної діяльності (культура мовлення, культура спілкування, культура зовнішнього вигляду).

Зміст практики

Практика залучає студентів до різних видів педагогічної діяльності, в процесі яких у них розширюється спектр педагогічних компетенцій та формуються професійні педагогічні вміння і навички засобами:

- ознайомлення зі специфікою діяльності закладу дошкільної освіти, з програмами розвитку, виховання і навчання дітей в ЗДО;
- з документацією, яка регламентує діяльність закладу дошкільної освіти і роботою адміністрації даного освітнього закладу;
- ознайомлення з умовами життєдіяльності дітей в закладі дошкільної освіти, розвивальним середовищем групових кімнат і кабінетів;
- влаштуванням дитячих майданчиків;
- організацією освітньо-виховної роботи відповідно до вікових та індивідуальних особливостей вихованців;
- спостереження та аналіз організації різних видів діяльності дітей (режимні моменти, самостійна діяльність дітей, гра, заняття, розваги);

- складання звіту на основі спостереження та узагальнення педагогічного досвіду педагогів.

Змістовий модуль 1. Підготовчий етап

1. Взяти участь у настановчій та підсумковій конференціях щодо організації та проходження практики.
2. Розробити індивідуальний план роботи на період практики.

Змістовий модуль 2. Навчально-методична діяльність

1. Вивчити основні нормативно-правові документи у сфері дошкільної освіти.
2. Ознайомитись із діяльністю закладу дошкільної освіти.
3. Ведення щоденника практики з аналізом роботи кожного дня, де відображається зміст проведеної студентом роботи, записуються спостереження та результати аналізу спостережувальних видів діяльності.

Змістовий модуль 3. Практично-методична діяльність

1. Складання та оформлення збірників «Скоромовки», «Чистомовки», «Загадки».
2. Використання матеріалів збірників в співпраці з дітьми під час практики.

Форми звітності про практику:

За результатами навчальної (ознайомчої) педагогічної практики студенти подають таку робочу документацію:

- індивідуальний план-графік практики;
- щоденник спостережень за період практики;
- фото- та відео- матеріали.

Індивідуальний план-графік практики передбачає види робіт, кількість годин, терміни їх виконання (заплановані дати початку і закінчення роботи), місце проходження практики, характеристику очікуваних результатів.

Щоденник є обов'язковою складовою робочої документації. Структура його оформлення і записів у ньому наступна: титульний аркуш, який містить відомості про студента, назва практики, відомості про місце проходження практики із зазначенням прізвища, імені, по-батькові та посади керівника; щоденні записи, що включають дату, зміст і обсяг роботи, зауваження та пропозиції практиканта.

Звітна документація:

1. Індивідуальне завдання на практику.
2. Щоденник педагогічних спостережень - зошит, у який здобувач має занотовувати усю інформацію про свою діяльність. У щоденник мають бути занесені аналізи відвіданих занять, заходів та інші види робіт. Записи повинні робитися щоденно, бути обґрунтованими і розгорнутими.
3. Звіт практиканта. Стисле повідомлення про виконану здобувачем роботу за період практики. Оформлюється на аркуші паперу форматом А-4 друкованим текстом, підписується здобувачем, керівником практики.

4. Характеристика, (відгук) про роботу практиканта завірена керівником ЗДО та керівником практики.

Робоча та звітна документація з практики, здається студентами практикантами на перевірку упродовж 10 днів після закінчення практики груповому керівнику, який призначає дату проведення підсумкової конференції.

На захисті практики заслуховуються звіти студентів, обговорюються результати, дається оцінка роботи кожного студента, яка охоплює всі напрями його діяльності під час практики.

Критерії оцінювання

Оцінювання діяльності здобувача передвищої освіти під час проходження практики здійснюється за такими критеріями:

№ з/п	Види робіт	Кількість балів
1	Організованість, дисциплінованість і відповідальне ставлення до своєї роботи у ролі студента-практиканта	10
2	Систематичне ведення щоденника практики	10
3	Активна участь у підготовці та проведенні режимних процесів протягом дня або рівень професійно-педагогічних умінь	10
4	Якісне виконання завдань змістових модулів практики	30
5	Наявність фотоматеріалів заходів, передбачених програмою практики	10
6	Своєчасне оформлення та подача звітної документації	10
7	Участь у настановній та звітній конференціях	20
	Усього (максимальна кількість балів)	100

Вид підсумкового контролю - залік

2. Навчальна практика в групах раннього

та молодшого дошкільного віку

(III курс, 5 семестр)

Програму практики укладено відповідно до навчального плану зі спеціальності 012 Дошкільна освіта і розрахована для здобувачів Фахового рівня молодшого бакалавра денної форми навчання (впродовж 3 тижнів) на базі закладів дошкільної освіти.

Форма організації практики: групова

Первинна посада за якою проходить практику: *помічник вихователя*.

Метою практики є поглиблення знань студентів з навчальних дисциплін «Загальні основи педагогіки та дошкільної педагогіки», «Основи педагогічної майстерності», та фахових методик дошкільної освіти, формуванню умінь і навичок проектувати та організовувати освітній процес з дітьми раннього віку, а також роботу з батьками, оволодіння студентами сучасними методами та

формами організації освітнього процесу в групах раннього віку, формування у них професійних умінь і навичок роботи з дітьми раннього віку, потреби систематично поновлювати свої знання та творчо застосовувати їх в практичній діяльності у виробничих умовах ЗДО.

Особливу увагу студент-практикант повинен звернути на формування ключових компетенцій дітей раннього віку.

Завдання практики:

1. Поглибити і систематизувати знання студентів з основ загальної та дитячої психології, основ загальної та дошкільної педагогіки, педагогіки дітей раннього віку, фахових методик у роботі з дітьми;
2. Формувати у студентів уміння проектувати та реалізовувати оздоровчу, виховну, розвиваючу і навчальну діяльність в групах раннього віку;
3. Формувати уміння здійснювати педагогічний процес груп раннього віку відповідно до Базового компоненту та діючих програм дошкільної освіти (підбирати ігри, заняття, організовувати різноманітну діяльність дітей, враховуючи їх вікові та індивідуальні особливості);
4. Вчити студентів діагностувати психічний розвиток дітей, використовувати його показники з метою аналізу та корекції навчально-виховного процесу в групі, визначати завдання по удосконаленню розвивальної роботи, складати психолого-педагогічну характеристику дитини;
5. Розробляти конспекти ігор-занять і проводити їх з підгрупами дітей та індивідуально;
6. Вчити забезпечувати процес адаптації дітей раннього віку до нових соціальних умов в ЗДО;
7. Розвивати відповідальне ставлення до безпеки життєдіяльності дітей, охорони і зміцнення їхнього здоров'я;
8. Стимулювати практикантів до поглиблення психолого-педагогічних знань, удосконалення педагогічних здібностей;
9. Формувати уміння налагоджувати взаємодію з родинами для забезпечення єдності у вихованні та розвитку дітей раннього віку.

Зміст практики

Педагогічну практику в закладах дошкільної освіти студенти проходять на третьому курсі, її тривалість – три тижні. Керівництво практикою здійснюють методисти – викладачі факультету дошкільної та спеціальної освіти, завідувач (директор) ЗДО, вихователь-методист, вихователі закладів дошкільної освіти.

Завдання педагогічної практики рівномірно розподіляються протягом трьох тижнів з поступовим ускладненням і відображаються в індивідуальних планах проходження педагогічної практики студентів. Індивідуальний план кожен студент погоджує з керівником ЗДО, вихователем, методистом та керівником практики.

Студенти працюють почергово в першу або другу половину дня і проводять таку роботу:

- спостерігають за роботою вихователя, інших практикантів, аналізують її, складають календарний план роботи з дітьми та працюють за ним;

- розробляють конспекти занять (в другу половину практики можливе складання плану заняття);
- здійснюють всебічне виховання і розвиток дітей на заняттях і у повсякденному житті;
- створюють умови для розвитку самостійної діяльності дітей (ігрової, трудової, художньої та ін.);
- проводять діагностику знань, умінь в навичок дітей, психолого-педагогічні спостереження;
- створюють і підтримують у групі сприятливий психологічний клімат, забезпечують охорону здоров'я дітей, запобігають дитячому травматизму;
- організовують роботу з батьками;
- проводять відкриті заняття з наступним обговоренням.

Змістовий модуль I. Підготовчий етап

На підготовчому етапі студенти спостерігають і аналізують освітній процес в закріпленій за ними групі: заняття, режимні процеси тощо. Окрім того, для студентів-практикантів організовуються заняття з різних розділів програми закладу дошкільної освіти та різних типів: комплексні, комбіновані, тематичні, інтегровані заняття; заняття фронтальні, групові, індивідуальні; вечори розваг, тематичні свята та ін. (всього 5-6 видів педагогічної діяльності). Всі проведені заходи спостерігають і беруть участь в їх обговоренні усі студенти підгрупи.

Результати спостережень практиканти фіксують в щоденнику, який ведуть протягом всієї практики.

Також в перші дні практики кожен студент під час спостережень вивчає дітей своєї вікової групи, рівень їх знань, умінь і навичок, характер взаємовідносин в різних видах діяльності, визначає дитину за якою проводитиме психолого-педагогічне спостереження.

В кінці першого тижня студенти завершують складати індивідуальний план проходження педагогічної практики, готують документацію для самостійного проведення навчально-виховної роботи з дітьми в наступні тижні практики (календарні плани та конспекти занять).

Змістовий модуль 2. Навчально-методична діяльність

На основному етапі студенти спостерігають за роботою вихователя та пробують самостійно виконувати всі режимні моменти. В цей час крім щоденної навчально-виховної роботи з дітьми студенти пробують організовувати загальні заходи для дітей (тематичні свята, екскурсії); проводити роботу з батьками: участь у батьківських зборах, індивідуальні та групові консультації з питань ефективної адаптації дітей раннього віку до ЗДО, бесіди. А також добирають і оформляють матеріали в батьківських куточках тощо.

Змістовий модуль 3. Підсумковий етап

На підсумковому етапі працюючи в ролі вихователя, практиканти проводять різноманітні заходи. Конспекти занять перед проведенням затверджуються вихователем групи та керівником циклової комісії «Дошкільна освіта».

Проведену навчально-виховну роботу спостерігають та обговорюють всі студенти підгрупи. Практика завершується обговоренням її підсумків на засіданні циклової комісії та оформленням звітної документації.

Форми звітності про практику:

За результатами навчальної педагогічної практики студенти подають таку робочу документацію:

1. Індивідуальний план проходження педагогічної практики.
2. Щоденник педагогічних спостережень.
3. Календарний план навчально-виховної роботи (на період практики).
4. Конспект проведених занять з протоколами обговорення.
5. Матеріали роботи з батьками (збори, консультація, актуальні інформаційні матеріали для батьків тощо);
6. Психолого-педагогічна характеристика на дитину.
7. Вивчений та оформлений передовий педагогічний досвід вихователя у ЗДО з різних напрямів роботи з дітьми.

Індивідуальний план-графік практики передбачає види робіт, кількість годин, терміни їх виконання (заплановані дати початку і закінчення роботи), місце проходження практики, характеристику очікуваних результатів.

Щоденник є обов'язковою складовою робочої документації.

Структура його оформлення і записів у ньому наступна: титульний аркуш, який містить відомості про студента, назва практики, відомості про місце проходження практики із зазначенням прізвища, імені, по-батькові та посади керівника; щоденні записи, що включають дату, зміст і обсяг роботи, зауваження та пропозиції практиканта.

Звітна документація:

1. Відгук про роботу студента-практиканта. Відгук про роботу здобувачів фахової передвищої освіти, завіряється керівником установи бази практики.
2. Звіт студента про практику, який повинен мати чітку структуру.

Письмовий звіт студента про проходження навчальної педагогічної практики має містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, мати висновки і пропозиції (за підписами студента-практиканта та керівника практики).

Робоча та звітна документація з практики, здається студентами-практикантами на перевірку упродовж *10 днів* після закінчення практики груповому керівнику, який призначає дату проведення підсумкової конференції.

На захисті практики заслуховуються звіти студентів, обговорюються результати, дається оцінка роботи кожного студента, яка охоплює всі напрями його діяльності під час практики.

Критерії оцінювання

Оцінювання діяльності здобувача передвищої освіти під час проходження практики здійснюється за такими критеріями:

№ з/п	Види робіт	Кількість балів
1	Організованість, дисциплінованість і відповідальне ставлення до своєї роботи у ролі студента-практиканта	10
2	Систематичне ведення щоденника практики	10
3	Активна участь у підготовці та проведення режимних процесів протягом дня або рівень професійно-педагогічних умінь	10
4	Якісне виконання завдань змістових модулів практики	30
5	Наявність фотоматеріалів заходів, передбачених програмою практики	10
6	Своєчасне оформлення та подача звітної документації	10
7	Участь у настановній та звітній конференціях	20
	Усього (максимальна кількість балів)	100

Вид підсумкового контролю – залік

3. Навчальна практика (Ігрова діяльність в ЗДО)

(III курс, VI семестр)

Програму практики укладено відповідно до навчального плану зі спеціальності 012 Дошкільна освіта і розрахована для здобувачів Фахового рівня молодшого бакалавра денної форми навчання (впродовж 3 тижнів) на базі закладів дошкільної освіти.

Форма організації практики: групова

Первинна посада за якою проходить практику: *асистент вихователя*.

Метою навчальної практики є формування практичних вмінь та навичок застосування ігрових та діяльнісних методів навчання, які необхідні майбутньому вихователю при організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти.

Завдання практики:

1. Поглибити і закріпити теоретичні знання, практичні вміння, отримані при вивченні курсів «Основи народного танцю з методикою навчання» та «Педагогічні технології у дошкільній освіті. Практикум з ігрової діяльності».
2. Сприяти усвідомленню шляхів практичної реалізації ігрового та діяльнісного підходів в освітньому процесі закладу дошкільної освіти.
3. Сприяти формуванню вміння створювати діяльнісне освітнє середовище.
4. Спонукати використовувати діяльнісний підхід як наскрізний в освітньому процесі закладу дошкільної освіти.
5. Спонукати реалізовувати педагогічну взаємодію з дітьми дошкільного віку, яка спирається на діяльнісний підхід.
6. Формувати навички самостійної організації побутової, ігрової і навчальної діяльності дітей.

7. Вдосконалювати навички аналізу проведених режимних моментів та занять.
8. Удосконалення культури педагогічної діяльності (культура мовлення, культура спілкування, культура зовнішнього вигляду).
9. Розвивати критичність мислення, саморегуляцію, рефлексію, вміння отримувати та реалізовувати зворотній зв'язок.
10. Розвивати творчість здобувачів передвищої освіти, формувати вміння застосовувати свої теоретичні знання, здійснювати нетрадиційні форми роботи.

Зміст практики

Педагогічну практику в закладах дошкільної освіти студенти проходять на третьому курсі, її тривалість – три тижні. Керівництво практикою здійснюють методисти – викладачі циклової комісії дошкільної освіти, завідувач (директор) ЗДО, вихователь-методист, вихователі закладів дошкільної освіти.

Для проходження практики студенти розподіляються по 3–5 осіб на одну групу закладу дошкільної освіти.

Головною метою практики є формування практичних вмінь і навичок застосування ігрових і діяльнісних методів навчання які необхідні майбутньому педагогу (вихователю закладів дошкільної освіти) при організації освітнього процесу в різних групах дітей ЗДО.

Студенти працюють почергово в першу або другу половину дня і проводять таку роботу:

1. Ознайомлюються з базою практики, особливостями створення освітнього середовища.
2. Ознайомлюються з вихователями. Проводять бесіди про індивідуальні та психологічні особливості дітей даної вікової групи.
3. Ознайомлення з системою планування навчально-виховної роботи в групі, засобами, які використовує вихователь.
4. Узгоджують з вихователями змісту діяльності практикантів.
5. Спостереження за організацією освітнього процесу (методами педагога і його роллю) в групах дошкільного віку.
6. Щоденний запис і аналіз спостережень у щоденник практиканта.
7. Проведення студентами-практикантами фрагментів життєдіяльності дітей у співпраці з вихователями, організація різних типів ігор, їх аналіз та самоаналіз.
8. Підготовка до заключної конференції.
9. Надання керівникові практики звітної документації (щоденник, фрагменти конспектів ігрових занять, портфоліо, карта рефлексії).

Змістовий модуль 1. Підготовчий етап

Навчальна педагогічна практика (Ігрова діяльність у ЗДО) передбачає проведення практикантами різнопланової організаційно-педагогічної та методичної роботи, обумовленої виконанням посадових обов'язків вихователя групи дітей дошкільного віку.

Протягом короткого (два-три дні) підготовчого етапу виробничої практики студенти ознайомлюються з умовами виховання та навчання дітей дошкільного віку в конкретному ЗДО, з колективом вихованців групи. У цей же період

відбувається загальне ознайомлення з організаційно-методичними аспектами роботи закладу дошкільної освіти.

Практика розпочинається з бесіди студентів з керівниками дошкільної установи, у ході якої практиканти отримують загальні відомості про заклад дошкільної освіти (його тип, вид, контингент вихованців, основні напрями навчально-виховної роботи з дітьми, пріоритетні завдання, на розв'язання яких спрямована робота закладу), дізнаються, на основі якої програми здійснюється навчання і виховання дошкільнят та які форми планування навчально-виховної роботи прийняті в закладі.

Завідувач ЗДО проводить також інструктаж студентів щодо охорони праці та безпеки життєдіяльності дітей дошкільного віку.

Протягом підготовчого етапу практики практикант складає індивідуальний план своєї роботи на наступні тижні практики. В індивідуальному перспективному плані намічають перегляди ігор-занять, кращих вихователів закладу, студентів-практикантів, визначають загальну кількість і терміни проведення ігор-занять з усіх розділів програми.

Роботу практиканти відображають у щоденнику педагогічної практики у формі аналітичних записів.

Змістовий модуль 2. Навчально-методична діяльність

Практикант призначається в одну з вікових груп закладу дошкільної освіти, у якій працює в ролі помічника вихователя, виконуючи його обов'язки, під керівництвом вихователя, відповідаючи за здоров'я, життя та змістовне, повноцінне виховання дошкільнят.

Для забезпечення належної якості навчально-виховної роботи з дітьми практикант разом з вихователем складає індивідуальний план роботи, розробляє конспекти ігор-занять та усіх інших форм роботи і погоджує їх з вихователем та методистом закладу дошкільної освіти напередодні проведення.

У ранкові та вечірні години практиканти мають бути присутні при бесіді та консультації з батьками вихованців групи щодо щоденних проблем та ситуацій, які виникають у житті дитини тощо.

У цей період практики груповий методист практики оцінює підбір та організацію студентами різноманітності ігрової діяльності дітей відповідно віку, у ході педагогічного процесу (навчально-виховні заняття, прогулянки, екскурсії-огляди, колективні та індивідуальну трудові доручення, розваги та спортивно-рухливі та народні ігри за вибором дітей тощо) до занять та інших форм роботи з дітьми.

Студент удосконалює навички роботи з методичною літературою, дидактичними матеріалами, наочними посібниками, вчиться аналізувати отриману інформацію, адаптувати її до рівня розвитку дітей своєї групи.

Під час проведення роботи з дітьми студент-практикант приділяє значну увагу налагодженню з вихованцями таких взаємин, що забезпечують емоційно-позитивну атмосферу педагогічного спілкування.

Прагне виявити інтерес, доброзичливе ставлення до дітей, любов до них, враховувати типологічні та індивідуальні особливості дітей, здійснювати індивідуально-диференційований підхід у навчанні та вихованні дошкільнят.

Усю проведену самостійно роботу студент-практикант фіксує у щоденнику, вчиться аналізувати власну діяльність, об'єктивно оцінювати її.

Практиканти проводять по два показових заняття, організовують показові форми роботи з дітьми (фізкультурне свято, лялькову виставу або театралізовану гру, інтелектуальну розвагу, святковий ранок тощо).

Для проведення залікових занять обираються інноваційні форми та методи навчання дітей. До кожного залікового заняття практиканти підбирають чи виготовляють самостійно цікавий матеріал, які мають бути затверджені вихователем-методистом закладу дошкільної освіти за два дні до проведення заняття.

Після кожного залікового заняття відбувається його обговорення присутніми (іншими студентами-практикантами, вихователем, методистом, завідуючою, методистом та керівником по практиці).

Практиканти, які спостерігають показові заняття, роблять усебічний аналіз заняття, відзначивши відповідність його змісту програмі певної вікової групи, доцільність обраних форм і методів роботи, ефективність, висловлюють зауваження до заняття, пропонують свої варіанти розв'язання поставлених на занятті навчальних завдань. Результати обговорення і оцінка за проведення кожного заняття фіксуються у протоколах обговорення, які практикант подає разом із конспектами до робочої документації.

Змістовий модуль III. Науково-дослідна діяльність

- проводити спостереження та комплексний аналіз відвіданих занять з теоретичним обґрунтуванням різних сторін навчальної діяльності;
- спостерігати, аналізувати та узагальнювати досвід вихователів, переносити ефективні прийоми і форми роботи в практику своєї професійної діяльності;
- вивчати методичну літературу і теоретично осмислювати навчальний процес у формі виступів на методичних семінарах, а також удосконалювати свою роботу, використовуючи нові форми та прийоми навчання;

методичні:

- оволодіти методами і прийомами роботи з дітьми під час занять та під час різних видів діяльності, здійснювати індивідуальний підхід до дитини, розвивати їх творчі здібності;

прикладні:

- розробка та виготовлення наочних та дидактичних матеріалів для роботи з дітьми дошкільного віку.

Змістовий модуль IV. Підсумковий етап

На підсумковому етапі працюючи в ролі асистента-вихователя, практиканти проводять різноманітні заходи використовуючи різні види ігор або ігрові прийоми.

Конспекти цих заходів, перед проведенням затверджуються вихователем групи та керівником практики. Проведену навчально-виховну роботу спостерігають та обговорюють всі студенти підгрупи. Практика завершується обговоренням її підсумків на педагогічній раді в закладі дошкільної освіти та оформленням звітної документації.

Форми звітності про практику:

За результатами навчальної практики (Ігрова діяльність в ЗДО) студенти подають таку робочу документацію:

- індивідуальний план-графік практики;
- щоденник спостережень за період практики, з ґрунтовним аналізом проведеної студентом-практикантом роботи;
- конспекти залікових занять (2);
- конспекти проведення залікових заходів з різних видів діяльності: ігрової, трудової, фізкультурно-оздоровчої (3);
- дидактичний матеріал, який виготовлявся до відкритих заходів;
- опис передового педагогічного досвіду одного з педагогів закладу дошкільної освіти;
- фото- та відео- матеріали.

Індивідуальний план-графік практики передбачає види робіт, кількість годин, терміни їх виконання (заплановані дати початку і закінчення роботи), місце проходження практики, характеристику очікуваних результатів.

Щоденник є обов'язковою складовою робочої документації. Структура його оформлення і записів у ньому наступна: титульний аркуш, який містить відомості про студента, назва практики, відомості про місце проходження практики із зазначенням прізвища, імені, по-батькові та посади керівника; щоденні записи, що включають дату, зміст і обсяг роботи, зауваження та пропозиції практиканта.

Звітна документація:

1. Характеристика студента - практиканта, видана закладом дошкільної освіти та завірена печаткою та підписом завідувача ЗДО.
2. Звіт студента про практику, який повинен мати чітку структуру (за підписами студента-практиканта та керівника практики).

Письмовий звіт студента про проходження навчальної педагогічної практики має містити відомості про виконання здобувачем передвищої освіти усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, мати висновки і пропозиції (за підписами студента-практиканта та керівника практики).

Робоча та звітна документація з практики, здається студентами практикантами на перевірку упродовж трьох днів після закінчення практики груповому керівнику, який призначає дату проведення підсумкової конференції.

На захисті практики заслуховуються звіти студентів, обговорюються результати, дається оцінка роботи кожного студента, яка охоплює всі напрями його діяльності під час практики.

Критерії оцінювання

Оцінювання діяльності здобувача передвищої освіти під час проходження практики здійснюється за такими критеріями:

№ з/п	Види робіт	Кількість балів
1	Організованість, дисциплінованість і відповідальне ставлення до своєї роботи у ролі студента-практиканта	10
2	Систематичне ведення щоденника практики	10
3	Активна участь у підготовці та проведенні режимних процесів протягом дня або рівень професійно-педагогічних умінь	10
4	Якісне виконання завдань змістових модулів практики	30
5	Наявність фотоматеріалів заходів, передбачених програмою практики	10
6	Своєчасне оформлення та подача звітної документації	10
7	Участь у настановній та звітній конференціях	20
	Усього (максимальна кількість балів)	100

Вид підсумкового контролю – залік

4. Педагогічна літня практика в оздоровчий період

(III курс, VI семестр)

Програму практики укладено відповідно до навчального плану зі спеціальності 012 Дошкільна освіта і розрахована для здобувачів Фахового рівня молодшого бакалавра денної форми навчання (впродовж 3 тижнів) на базі закладів дошкільної освіти.

Форма організації практики: індивідуальна

Первинна посада за якою проходить практику: *асистент вихователя*.

Метою літньої педагогічної практики в оздоровчий період є формування у здобувачів передвищої освіти уявлення про особливості роботи закладу дошкільної освіти в літньо-оздоровчий період і самостійне оволодіння функціями діяльності вихователя.

Завдання практики

1. Вивчення особливостей діяльності закладу дошкільної освіти (і вихователя) у літній оздоровчий період.
2. Самостійне виконання здобувачами передвищої освіти всіх функцій вихователя груп дошкільного віку.
3. Оволодіння основними методичними підходами до роботи з дітьми дошкільного віку в літній оздоровчий період.
4. Апробація методів діагностики діяльності (гра, праця) дошкільника.
5. Формування індивідуального стилю в педагогічній діяльності.

6. Удосконалення культури педагогічної діяльності (культура мовлення, культура спілкування, культура поведінки в ролі вихователя).
7. Виробити уміння та навички самостійної роботи з дітьми в літній період, враховуючи їх особистість.
8. Виховувати інтерес до майбутньої професії та бажання працювати з дітьми в літній період, враховуючи їх особливості.
9. Формувати навички самостійної організації побутової, ігрової і навчальної діяльності дітей.
10. Розвивати творчість здобувачів передвищої освіти, формувати вміння застосовувати свої теоретичні знання, здійснювати нетрадиційні форми роботи.
11. Виробляти навички роботи з батьками дітей.
12. Ознайомитися з умовами організації і керівництва навчально-виховною роботою дітей у різновікових групах.

Організація проведення практики

На початку практики здобувачі передвищої освіти від керівника практики отримують:

- наказ керівника Фахового коледжу про проведення практики та направлення на практику;
- інструктаж з охорони праці, про права та обов'язки під час практики;
- інформації про тривалість робочого часу, завдання, зміст і правила виконання практики;
- зразки документів для звіту практики;

При підготовці до літньої практики слід врахувати, що здобувачі повинні одержати теоретичні і практичні рекомендації для роботи в змішаній групі, вміти планувати роботу з дітьми різного віку.

Зміст практики

Основним змістом літньої практики на третьому курсі є самостійне виконання здобувачами передвищої освіти функцій асистента-вихователя груп дошкільного віку: розвиваючої, виховної, діагностичної і корекційної, комунікативної, організаційної, координуючої, функції професійного самовдосконалення.

При виконанні функцій асистента-вихователя здобувачам передвищої освіти надається право використовувати варіативні програми і методики у співпраці з вихователем закладу ЗДО.

Змістовий модуль 1. Підготовчий етап

На *підготовчому етапі*, в перші дні перебування в дошкільному навчальному закладі, практиканти ознайомлюються з організацією його роботи, вивчають документацію, спостерігають та аналізують роботу вихователя (проведення режимних процесів, організацію різних видів дитячої життєдіяльності), готуються до самостійної роботи на посаді вихователя: складають календарні плани навчально-виховної роботи на період практики,

конспекти режимних процесів, занять з фізичної культури та розваг, виготовляють необхідні дидактичні посібники, ігровий матеріал.

Змістовий модуль 2. Навчально-методична діяльність

Студенти самостійно працюють на посаді вихователя в першу і другу половину дня у присутності вихователя закладу дошкільної освіти. Здійснюють всебічне виховання дітей, добираючи для цього конкретний зміст роботи і засоби педагогічного впливу. Проводять режимні процеси, ігри, спостереження, екскурсії та інші форми навчально-виховної роботи. Особливу увагу приділяють проведенню загартовуючих процедур.

Враховуючи потреби дітей і специфіку навчально-виховних завдань, практиканти організовують предметно-ігрове середовище групи, створюють умови для самостійної дитячої діяльності (ігрової, трудової, художньої, пізнавальної); створюють і підтримують у групі психологічно комфортний клімат, забезпечують охорону здоров'я дітей, запобігають виникненню травм; щотижня студенти організовують свята і розваги для дітей своєї групи або об'єднані вечори дозвілля для дітей різних вікових груп.

За потреби дошкільного навчального закладу практиканти виконують окремі доручення методичного характеру: працюють над поповненням обладнання методичного кабінету, беруть участь у методичній роботі закладу, виступають перед вихователями з доповідями, повідомленнями.

Змістовий модуль 3. Підсумковий етап

На *підсумковому етапі* практики студенти проводять залікові режимні процеси та заняття з фізичної культури на повітрі. Розваги і вечори дозвілля проводяться як відкриті заходи для студентів та вихователів дошкільного навчального закладу. Наприкінці практики студенти оформляють звітну документацію.

По закінченню практики практикант повинен здати методисту таку документацію:

1. Щоденник літньої педагогічної практики.
2. Характеристику на практиканта, підписану завідувачем ДНЗ та методистом коледжу.
3. Звіт про педагогічну практику (додавши презентацію добірку світлин, інформацію про цікавий досвід роботи, тощо).
4. Розгорнуті конспекти занять з різних методик.
5. Наочні дидактичні посібники до занять, атрибутику до рухливих та дидактичних ігор, театралізованої діяльності.

Форми звітності про практику:

За результатами педагогічної літньої практика в оздоровчий період студенти подають таку робочу документацію:

- індивідуальний план-графік практики;
- щоденник спостережень за період практики, з ґрунтовним аналізом проведеної студентом-практикантом роботи;

- конспекти всіх форм роботи по фізичному вихованню, по екологічному вихованню;
- аналіз і результатів досліджень про особливості усвідомлення дошкільниками 5-7 років сумісної гри і праці.
- два, самостійно виготовлених дидактичних посібника для навчання дошкільників.
- фото- та відео- матеріали.

Індивідуальний план-графік практики передбачає види робіт, кількість годин, терміни їх виконання (заплановані дати початку і закінчення роботи), місце проходження практики, характеристику очікуваних результатів.

Щоденник є обов'язковою складовою робочої документації. Структура його оформлення і записів у ньому наступна: титульний аркуш, який містить відомості про студента, назва практики, відомості про місце проходження практики із зазначенням прізвища, імені, по-батькові та посади керівника; щоденні записи, що включають дату, зміст і обсяг роботи, зауваження та пропозиції практиканта.

(Для студентів, які проходять практику за місцем проживання – обов'язковий відео звіт та фото матеріали).

Звітна документація:

1. Характеристика студента - практиканта, видана закладом дошкільної освіти та завірена печаткою та підписом завідувача ЗДО.
2. Звіт студента про практику, який повинен мати чітку структуру (за підписами студента-практиканта та керівника практики).

Письмовий звіт студента про проходження навчальної педагогічної практики має містити відомості про виконання здобувачем передвищої освіти усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, мати висновки і пропозиції (за підписами студента-практиканта та керівника практики).

Робоча та звітна документація з практики, здається студентами практикантами на перевірку упродовж трьох днів після закінчення практики груповому керівнику, який призначає дату проведення підсумкової конференції.

На захисті практики заслуховуються звіти студентів, обговорюються результати, дається оцінка роботи кожного студента, яка охоплює всі напрями його діяльності під час практики.

Критерії оцінювання

Оцінювання діяльності здобувача передвищої освіти під час проходження практики здійснюється за такими критеріями:

№ з/п	Види робіт	Кількість балів
1	Організованість, дисциплінованість і відповідальне ставлення до своєї роботи у ролі студента-практиканта	10
2	Систематичне ведення щоденника практики	10

3	Активна участь у підготовці та проведення режимних процесів протягом дня або рівень професійно-педагогічних умінь	10
4	Якісне виконання завдань змістових модулів практики	30
5	Наявність фотоматеріалів заходів, передбачених програмою практики	10
6	Своєчасне оформлення та подача звітної документації	10
7	Участь у настановній та звітній конференціях	20
	Усього (максимальна кількість балів)	100

Вид підсумкового контролю – залік

5. Педагогічна практика в групах ЗДО (VI курс, VII семестр)

Програму практики укладено відповідно до навчального плану зі спеціальності 012 Дошкільна освіта і розрахована для здобувачів Фахового рівня молодшого бакалавра денної форми навчання (впродовж 3 тижнів) на базі закладів дошкільної освіти. Для проходження практики студенти розподіляються по 3–5 осіб на одну групу закладу дошкільної освіти.

Форма організації практики: групова

Первинна посада за якою проходить практику: *асистент вихователя, вихователь дітей середнього дошкільного віку,*

Мета практики: підготовка студентів до цілісного виконання функцій вихователя дітей дошкільного віку; формування вмінь проведення системи навчально-виховної роботи з дітьми, розвиток творчого підходу до педагогічної діяльності.

Завдання практики:

1. вчити студентів застосовувати психолого-педагогічні знання в навчально-виховній роботі з дітьми дошкільного віку;
2. вчити проводити експериментально-дослідну роботу;
3. формувати у студентів систему педагогічних умінь:
 - спостерігати і аналізувати навчально-виховний процес в групі дошкільного навчального закладу, визначати ефективність педагогічного впливу;
 - проводити психолого-педагогічне спостереження за дітьми;
 - проводити діагностику знань, умінь і навичок дітей дошкільного віку;
 - визначати мету та планувати зміст роботи, цілеспрямовано добирати методи, засоби, прийоми організації навчально-виховного процесу, прогнозувати результати їх застосування, враховувати динаміку розвитку кожної дитини і дітей групи;
 - досягати мети виховання і навчання, проводити педагогічну роботу з дітьми дошкільного віку, спираючись на знання з курсів дитячої психології, дошкільної педагогіки, фізіології дітей, фахових методик;

- застосовувати різноманітні методи, спрямовані на творче розв’язання завдань всебічного розвитку і виховання дітей в сучасних умовах;
 - керувати різними видами діяльності дітей дошкільного віку, створювати умови для цікавого, змістовного життя дітей в дошкільному навчальному закладі;
 - використовувати різні форми роботи з батьками;
 - виконувати професійні функції за обраною професією;
4. Розвивати творчість здобувачів передвищої освіти, формувати вміння застосовувати свої теоретичні знання, здійснювати нетрадиційні форми роботи.
 5. виховувати у студентів любов до педагогічної професії, стимулювати до поглиблення педагогічних знань та розвитку педагогічних здібностей;
 6. формувати турботливе ставлення до дітей, їхнього здоров’я, любов до них.

Зміст практики

Педагогічну практику в закладах дошкільної освіти студенти проходять на четвертому курсі, її тривалість – три тижні. Керівництво практикою здійснюють методисти – викладачі циклової комісії дошкільної освіти, завідувач (директор) ЗДО, вихователь-методист, вихователі закладів дошкільної освіти.

Під час проходження практики студент працює на посаді вихователя в одній із вікових груп дошкільного навчального закладу у присутності вихователя даної групи і виконує його обов’язки.

Студенти працюють почергово в першу або другу половину дня і проводять таку роботу:

- спостерігають за роботою вихователя, інших практикантів, аналізують її, складають календарний план роботи з дітьми та працюють за ним;
- розробляють конспекти занять;
- здійснюють всебічне виховання і розвиток дітей на заняттях і у повсякденному житті;
- створюють умови для розвитку самостійної діяльності дітей (ігрової, трудової, художньої та ін.);
- проводять діагностику знань, умінь і навичок дітей, психолого-педагогічні спостереження;
- створюють і підтримують у групі сприятливий психологічний клімат, забезпечують охорону здоров’я дітей, запобігають дитячому травматизму;
- організовують роботу з батьками;
- проводять відкриті заняття з наступним обговоренням і психолого-педагогічним аналізом.

Змістовий модуль 1. Підготовчий етап

Студенти спостерігають і аналізують навчально-виховний процес в закріпленій за ними групі: заняття, режимні процеси тощо. Окрім того, для студентів-практикантів організовуються показові заняття з різних розділів програми дошкільного навчального закладу та різних типів: комплексні, комбіновані, тематичні, інтегровані заняття; заняття фронтальні, групові, індивідуальні; вечори розваг, тематичні свята.

Показові заходи спостерігають і беруть участь в їх обговоренні всі студенти підгрупи.

Результати спостережень практиканти фіксують в щоденнику, який ведуть протягом всієї практики.

Також в перші дні практики кожен студент під час спостережень вивчає дітей своєї вікової групи, рівень їх знань, умінь і навичок, характер взаємовідносин в різних видах діяльності, визначає дитину, за якою проводитиме психолого-педагогічне спостереження.

В кінці першого тижня студенти завершують складати індивідуальний план проходження педагогічної практики, готують документацію для самостійного проведення навчально-виховної роботи з дітьми в наступні тижні практики (календарні плани та конспекти занять)

Змістовий модуль 2. Навчально-методична діяльність

На основному етапі практики студенти самостійно працюють вихователями, виконують завдання практики. В цей час крім щоденної навчально-виховної роботи з дітьми, студенти організовують загальні заходи для дітей (тематичні свята – День фізкультурника, Свято весни, екскурсії), організовують спілкування старших дітей з молодшими тощо.

Практиканти проводять роботу з батьками: беруть участь у батьківських зборах, надають індивідуальні та групові консультації з питань навчання і виховання дошкільників, проводять бесіди, добирають і оформляють матеріали в батьківських куточках тощо.

Усю проведену самостійно роботу студент-практикант фіксує у щоденнику, вчиться аналізувати власну діяльність, об'єктивно оцінювати її.

Практиканти проводять по два показових заняття, організовують показові форми роботи з дітьми (фізкультурне свято, лялькову виставу або театралізовану гру, інтелектуальну розвагу, святковий ранок тощо).

Для проведення залікових занять обираються інноваційні форми та методи навчання дітей. До кожного залікового заняття практиканти підбирають чи виготовляють самостійно цікавий матеріал, які мають бути затверджені вихователем-методистом закладу дошкільної освіти за два дні до проведення заняття.

Після кожного залікового заняття відбувається його обговорення присутніми (іншими студентами-практикантами, вихователем, методистом, завідуючою, методистом та керівником по практиці).

Практиканти, які спостерігають показові заняття, роблять усебічний аналіз заняття, відзначивши відповідність його змісту програмі певної вікової групи, доцільність обраних форм і методів роботи, ефективність, висловлюють зауваження до заняття, пропонують свої варіанти розв'язання поставлених на занятті навчальних завдань. Результати обговорення і оцінка за проведення кожного заняття фіксуються у протоколах обговорення, які практикант подає разом із конспектами до робочої документації

Змістовий модуль III. Науково-дослідна діяльність

Проводити психолого-педагогічне спостереження та аналіз поведінки і взаємовідношення у групі, з відповідним оформленням характеристики даної групи.

Підібрати практичні методи для проведення діагностики виявленню рівнів індивідуальних особливостей одної дитини певної вікової категорії з оформленням аналізу та висновків

Матеріали дослідницької роботи оформити відповідно умов даної методики з дотриманням правил конфіденційності.

Змістовий модуль IV. Підсумковий етап

На підсумковому етапі працюючи в групах закладу дошкільної освіти практиканти проводять залікові заходи.

Конспекти залікових занять перед проведенням затверджуються вихователем групи керівником практики від циклової комісії фахової передвищої освіти. На заліковому навчально-виховному заході мають бути присутніми всі студенти практиканти даної групи, вихователь та керівник практики, після якої проводиться обговорення.

Практика завершується обговоренням її підсумків на педагогічній раді ЗДО базі практики з відповідним оформленням документації на студента практиканта.

Форми звітності студента про практику:

За результатами педагогічної практики студенти подають таку робочу документацію:

I. Оформлення і подання звітної документації:

- 1) індивідуального плану проходження педагогічної практики;
- 2) щоденника педагогічних спостережень;
- 3) календарного плану навчально-виховної роботи;
- 4) конспекту залікового заняття з протоколом обговорення;
- 5) тез доповіді (консультації) для батьків;
- 6) аналіз та інтерпретацію результатів дослідницької роботи;
- 7) психолого-педагогічної характеристики одної дитини та групи;
- 8) звіту про педагогічну практику.
- 9) фото- та відео- матеріали.

Індивідуальний план-графік практики передбачає види робіт, кількість годин, терміни їх виконання (заплановані дати початку і закінчення роботи), місце проходження практики, характеристику очікуваних результатів.

Щоденник є обов'язковою складовою робочої документації. Структура його оформлення і записів у ньому наступна: титульний аркуш, який містить відомості про студента, назва практики, відомості про місце проходження практики із зазначенням прізвища, імені, по-батькові та посади керівника; щоденні записи, що включають дату, зміст і обсяг роботи, зауваження та пропозиції практиканта.

Звітна документація:

1. Характеристика студента - практиканта, видана закладом дошкільної освіти та завірена печаткою та підписом завідувача ЗДО.
2. Звіт студента про практику, який повинен мати чітку структуру (за підписами студента-практиканта та керівника практики).

Письмовий звіт студента про проходження педагогічної практики має містити відомості про виконання здобувачем передвищої освіти усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, мати висновки і пропозиції (за підписами студента-практиканта та керівника практики).

Робоча та звітна документація з практики, здається студентами практикантами на перевірку упродовж трьох днів після закінчення практики груповому керівнику, який призначає дату проведення підсумкової конференції.

На захисті практики заслуховуються звіти студентів, обговорюються результати, дається оцінка роботи кожного студента, яка охоплює всі напрями його діяльності під час практики.

Критерії оцінювання

Оцінювання діяльності здобувача передвищої освіти під час проходження практики здійснюється за такими критеріями:

№ з/п	Види робіт	Кількість балів
1	Організованість, дисциплінованість і відповідальне ставлення до своєї роботи у ролі студента-практиканта	10
2	Систематичне ведення щоденника практики	10
3	Активна участь у підготовці та проведенні режимних процесів протягом дня або рівень професійно-педагогічних умінь	10
4	Якісне виконання завдань змістових модулів практики	30
5	Наявність фотоматеріалів заходів, передбачених програмою практики	10
6	Своєчасне оформлення та подача звітної документації	10
7	Участь у настановній та звітній конференціях	20
	Усього (максимальна кількість балів)	100

Вид підсумкового контролю – залік

6. Безперервна педагогічна практика в ЗДО (VI курс, VIII семестр)

Програму практики укладено відповідно до навчального плану зі спеціальності 012 Дошкільна освіта і розрахована для здобувачів фахового рівня молодшого бакалавра денної форми навчання (впродовж 5 тижнів) на базі закладів дошкільної освіти. Для проходження практики студенти

розподіляються по одному в групи закладів дошкільної освіти по місцю проживання.

Форма організації практики: індивідуальна

Первинна посада за якою проходить практику: *практикант на посаді вихователя ЗДО,*

Мета практики: підготовка студентів до виконання функцій вихователя дітей дошкільного віку, формування вмінь проведення системи навчально-виховної роботи з дітьми, розвиток творчого дослідницького підходу до педагогічної діяльності.

Завдання практики:

1) Поглиблювати знання студентів з психології, педагогіки та фахових методик; формувати уміння застосовувати знання при розв'язанні педагогічних завдань в умовах реального навчально-виховного процесу дошкільного навчального закладу.

2) Вчити студентів організувати процес навчання і виховання дітей дошкільного віку відповідно сучасних вимог педагогічної науки, шукати шляхи його оптимізації.

3) Формувати у студентів систему педагогічних умінь, необхідних для виконання функцій вихователя дошкільного навчального закладу:

- планувати навчально-виховний процес: ставити мету, цілеспрямовано відбирати засоби, методи і прийоми організації навчально-виховного процесу; складати конспекти різних форм роботи з дітьми; прогнозувати результати навчально-виховного впливу;

- реалізовувати мету виховання і навчання під час проведення різних форм роботи з дітьми, будувати роботу з врахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей, динаміки їхнього розвитку;

- організовувати педагогічне спілкування з вихованцями на основі особистісно орієнтованих навчально-виховних технологій;

- застосовувати різноманітні методи, спрямовані на творче розв'язання завдань всебічного розвитку і виховання дітей у сучасних умовах;

- керувати різними видами діяльності дітей дошкільного віку, будувати взаємини з дошкільниками на основі взаєморозуміння і партнерства;

- проводити фізкультурно-оздоровчі заходи, спрямовані на зміцнення здоров'я дітей;

- створювати умови для цікавого змістовного життя дітей у дитячому садку протягом дня;

- організовувати дитячий колектив, проводити індивідуальну роботу з дітьми.

4) Вдосконалювати вміння студентів аналізувати власну педагогічну діяльність, самостійно знаходити шляхи її покращення, визначати завдання самоосвіти.

5) Розвивати вміння організовувати різні форми роботи з батьками, залучати їх до проведення спільних педагогічних заходів, надавати консультативно-методичну допомогу сім'ям у вихованні дітей

6) Вчити спостерігати і аналізувати навчально-виховний процес в групі дошкільного навчального закладу, визначати ефективність педагогічного

впливу.

7) Виховувати у студентів любов до педагогічної професії, стимулювати до поглиблення педагогічних знань та розвитку педагогічних здібностей;

8) Формувати турботу про дітей, їх здоров'я, виховувати любов до них;

Організація проведення практики

На початку практики здобувачі передвищої освіти від керівника практики отримують:

- наказ керівника Фахового коледжу про проведення практики та направлення на практику;
- інструктаж з охорони праці, про права та обов'язки під час практики;
- інформації про тривалість робочого часу, завдання, зміст і правила виконання практики;
- зразки документів для оформлення результатів та досягнень практики;

Основні обов'язки здобувачів вищої освіти при проходженні практики:

- одержати від керівника практики консультацію з проходження практики і оформлення всіх необхідних документів;
- своєчасно прибути до місця проходження практики;
- суворо дотримуватись вимог правил охорони праці та техніки безпеки;
- здати пакет документації практики на визначений термін.

Зміст практики

Педагогічну практику в закладах дошкільної освіти студенти проходять на четвертому курсі, її тривалість – п'яти тижнів. Керівництво практикою здійснюють методисти – викладачі циклової комісії дошкільної освіти, завідувач (директор) ЗДО, вихователь-методист, вихователі закладів дошкільної освіти.

Під час проходження практики студент працює на посаді вихователя в одній із вікових груп дошкільного навчального закладу у присутності вихователя даної групи і виконує його обов'язки. На протязі практики готує заняття: з розвитку мовлення, з художньої літератури, з формування елементарних математичних уявлень, з ознайомлення з довкіллям, з художньої праці, з фізичної культури. Планує і організовує прогулянку та розваги дітей у другу половину дня. Готує і реалізує проект із залученням батьків.

Змістовий модуль I. Підготовчий етап

Практика розпочинається із бесіди студентів з керівниками дошкільної установи, у ході якої практиканти отримують загальні відомості про дошкільний навчальний заклад (його тип, вид, контингент вихованців, основні напрями навчально-виховної роботи з дітьми, пріоритетні завдання, на розв'язання яких спрямована робота закладу), дізнаються, на основі якої програми здійснюється навчання і виховання дошкільнят та які форми планування навчально-виховної роботи прийняті в дошкільному закладі.

Завідувач ДНЗ проводить також інструктаж студентів щодо охорони праці та безпеки життєдіяльності дітей дошкільного віку.

Студент-практикант вивчає режим життя групи, специфіку організації життєдіяльності дітей молодшого або старшого дошкільного віку.

Особливу увагу слід звернути на своєрідність організації педагогічного процесу в тій віковій групі, в якій студент проходить педагогічну практику: комплектування групи, організацію інтер'єру групових приміщень, стиль педагогічного спілкування вихователя-наставника, розподіл обов'язків між персоналом групи тощо. Доцільно проаналізувати перспективні та календарні плани роботи групи за 1-2 місяці, що передують початку практики, зорієнтуватися у змісті програми для відповідної вікової групи.

Студент-практикант має щодня ознайомлюватися з планом навчально-виховної роботи, керується вихователем. Спостерігаючи за роботою вихователя-наставника, практикант веде щоденник, у якому зазначає всі важливі для аналізу і власного використання аспекти педагогічного процесу.

В цей період у дошкільному закладі можуть також бути організовані показові заняття з різних розділів програми дошкільного навчального закладу та різних типів: комплексні, комбіновані, тематичні, інтегровані заняття; заняття фронтальні, групові, індивідуальні; вечори, тематичні свята та ін. (всього 4-5 видів педагогічної діяльності). Показові заходи спостерігають і беруть участь в їх обговоренні усі студенти підгрупи. Результати спостережень практиканти фіксують у щоденнику.

Також в перші дні практики кожен студент під час спостережень вивчає дітей своєї вікової групи, рівень їх знань, умінь і навичок, характер взаємовідносин в різних видах діяльності, визначає дитину, за якою проводитиме психолого-педагогічне спостереження.

В кінці першого тижня студенти завершують складати індивідуальний план проходження педагогічної практики, готують документацію для самостійного проведення навчально-виховної роботи з дітьми в наступні тижні практики (календарні плани та конспекти занять)

Змістовий модуль II.

Виконання студентом-практикантом обов'язків вихователя

Студент з перших днів практики повинен допомагати вихователю групи провадити ранковий прийом дітей, організацію їх життєдіяльності (сніданок, обід, денний сон, ранкову та коригуючу гімнастики), ігри з дітьми, прогулянки. Таким чином, поступово спостереження і аналіз педагогічної діяльності вихователя-наставника починає доповнюватися самостійним виконанням студентом-практикантом обов'язків вихователя.

З другого тижня практики студент-практикант повинен самостійно здійснювати всі основні види педагогічної діяльності вихователя. У цей період студенти організовують педагогічний процес у відповідності з перспективними та календарними планами, складеними вихователями.

У кінці робочої зміни студент-практикант обговорює свою діяльність з вихователем-наставником, отримує консультації щодо наступного робочого дня.

Самостійно проведену роботу студент-практикант фіксує в щоденнику, вчиться аналізувати власну діяльність, об'єктивно оцінювати її.

Готуючись до занять та інших форм роботи з дітьми, студент удосконалює навички роботи з методичною літературою, дидактичними матеріалами, наочними посібниками, учитьсЯ аналізувати отриману інформацію, адаптувати її до рівня розвитку дітей своєї групи.

Під час проведення роботи з дітьми студент-практикант приділяє значну увагу налагодженню з вихованцями таких взаємин, що забезпечують емоційно-позитивну атмосферу педагогічного спілкування. Він прагне виявити свій інтерес, доброзичливе ставлення до дітей, любов до них, розвиває уміння слухати дітей, розмовляти з ними, бути уважним до їхніх потреб. Важливо також навчатись враховувати типологічні та індивідуальні особливості дітей, здійснювати індивідуально-диференційований підхід у навчанні та вихованні дошкільнят.

Кожне заняття, проведене студентом-практикантом, обговорюється з вихователем-наставником, який оцінює заняття за п'ятибальною системою, фіксуючи оцінку у журналі обліку роботи студентів під час педагогічної практики.

Самостійна навчально-виховна робота з дітьми групи доповнюється організаційно-педагогічною та методичною роботою, яку студент-практикант проводить протягом основного періоду практики (другий-четвертий тижні). Вона передбачає, зокрема, створення у групі умов для адаптації до дошкільного закладу дітей, які прибувають у групу за час педагогічної практики (складання плану індивідуальної роботи з дитиною, проведення бесід з батьками, організація діяльності дитини у перші дні перебування в дитячому садку тощо).

Студент-практикант долучається до створення у групі умов для розвитку самостійної діяльності дітей (ігрової, трудової, художньої), ознайомлюється із принципами організації предметно-розвивального середовища в групі, складає перелік наявних у групі наочних матеріалів та дидактичних посібників, залучається до добору методичних матеріалів, необхідних у групі, де він працює.

Студент-практикант ознайомлюється також із змістом та різноманітними формами пропаганди педагогічних знань серед батьків, бере участь у підготовці матеріалів для куточка батьків, папок-пересувок, допомагає в підготовці і проведенні батьківських зборів, при потребі організовує групові або індивідуальні консультації для батьків своїх вихованців.

Під час педагогічної практики студент бере участь в усіх методичних заходах, що проводяться в дошкільному закладі: педагогічних радах і читаннях, семінарах-практикумах, методичних годинах.

Студент-практикант за дорученням керівників дошкільної установи може залучатися до роботи методичного кабінету дитячого садка (готувати реферати на певну тематику, допомагати у систематизації методичних матеріалів, оформленні стендів, виготовленні дидактичних наочних посібників).

Студент-практикант повинен звернути особливу увагу на ознайомлення з передовим педагогічним досвідом, який вивчається і впроваджується у дитячому садку.

Зміст проведеної студентом-практикантом методичної роботи має бути

відображений у щоденнику педагогічної практики, результати всіх видів організаційно-педагогічної та методичної діяльності оцінюються працівниками дошкільної установи (вихователем групи, методистом або завідувачкою).

Змістовий модуль III.

Вивчення особистості дітей дошкільного віку та дитячого колективу

У співпраці з вихователем-наставником і психологом дошкільного закладу, необхідно скласти план вивчення особистості вибраної студентом-практикантом дитини.

Користуючись психолого-педагогічною літературою, виділити основні критерії для оцінки фізичного, розумового, особистісного рівнів розвитку дитини певного віку, обрати методи психолого-педагогічної діагностики, які будуть застосовуватись під час збору відомостей про дитину. (При цьому студент-практикант повинен враховувати, що головним методом вивчення дитини дошкільного віку має бути психолого-педагогічне спостереження.) Отримані за час спостережень відомості доповнюються і уточнюються в бесідах з батьками дитини, вихователями групи, під час індивідуальних діагностичних вправ, які проводить з дитиною студент-практикант, вивчення педагогічної та методичної документації дошкільного закладу.

Хід і результати вивчення особистості дитини студент-практикант фіксує у щоденнику педагогічної практики, зазначаючи зауваження, думки щодо розвитку дитини, можливі рекомендації щодо її виховання.

Паралельно з вивченням особистості одного з вихованців групи студент-практикант здійснює психолого-педагогічне вивчення дитячого колективу. Використовуючи методи спостереження різних видів індивідуальної та спільної діяльності дошкільнят, їхніх стосунків, бесіди з вихователями, батьками, їх анкетування (при потребі), індивідуальні бесіди з дітьми та методики, студент отримує різноманітні відомості про колектив вихованців своєї групи. Відомості про склад групи (кількість хлопчиків та дівчаток; вихованців з повних, неповних, багатодітних сімей), вік дітей студент відзначає у щоденнику педагогічної практики.

Окрім цього також проаналізувати загальний рівень фізичного і психічного розвитку дітей у групі, ставлення дітей до дитячого садка, наявні у дітей ігрові, трудові та навчальні навички, моральні якості, виявити пізнавальні інтереси вихованців. Висновки з цих питань студент вміщує до щоденника педагогічної практики, доповнюючи їх декількома цікавими прикладами з власних спостережень за дітьми.

Змістовий модуль IV. Підсумковий етап

На підсумковому етапі працюючи на посаді вихователя, практиканти проводять **тижневий проект**.

Складаючи План проекту, студент-практикант має виявити рівень своїх педагогічних здібностей, теоретичних та методичних знань. Для Проекту обираються інноваційні форми та методи навчання дітей, що відповідають сучасному рівню науки і практики.

Студент організовує тижневого Проекту із залученням батьків, вихователів-наставників та дітей групи. Через підготовчий етап створює мотивовану, емоційно-позитивну атмосферу, на спільну діяльність.

Конспекти Проекту має бути прорецензовані і затверджені керівником практики та вихователем-наставником за два дні до початку проведення заходу.

Після проведеного Проекту студентом-практикантом, обговорення, аналіз і оцінку надають педагоги, працівники ЗДО і батьки які приймали участі у Проекті.

Результати обговорення і оцінка за проведення тижневого Проекту фіксуються у протоколі обговорення відкритого заняття, який студент-практикант подає разом із конспектом у звітну документацію.

Результати педагогічної практики розглядаються на підсумковій педагогічній раді ЗДО, в якій беруть участь керівники дошкільної установи, студенти-практиканти та їхні вихователі-наставники, груповий методист практики. На педагогічній раді затверджують характеристики студентів-практикантів, складені вихователями-наставниками.

У характеристиці дається розгорнутий аналіз роботи студента під час практики, його ділових та особистісних якостей і вказується загальна оцінка за педагогічну практику.

Завершальним етапом роботи студента-практиканта є оформлення звітної документації та підготовка до участі у підсумковій конференції за результатами практики. Кожен студент практикант готує письмовий звіт про роботу під час педагогічної практики, який оформляє на окремих аркушах.

Інформація у звіті може бути викладена у довільній формі (тези, невеличке есе, педагогічні роздуми тощо).

Завершити звіт необхідно самооцінкою. Крім того, разом із своїми товаришами, які проходили практику, студент-практикант готує тематичну звітну доповідь, у якій розкриває підсумки практики та висвітлює одну з актуальних проблем виховання і навчання дітей дошкільного віку.

Для доповіді обираються теми, що висвітлюють специфіку конкретного дошкільного закладу, кращий досвід виховання і навчання дітей дошкільного віку, власні здобутки та успіхи. За результатами практики група студентів, що проходила практику в одному дошкільному закладі, оформляє фотогазету.

Форми звітності студента про практику:

За результатами педагогічної практики студенти подають таку робочу документацію:

I. Оформлення і подання звітної документації:

- 1) індивідуального плану проходження педагогічної практики;
- 2) щоденник педагогічної практики;
- 3) календарного плану навчально-виховної роботи;
- 4) конспекти п'яти проведених студентом занять з різних розділів програми;
- 5) психолого-педагогічна характеристика вихованця групи;
- 6) психолого-педагогічна характеристика колективу вихованців;
- 7) протоколи проведення діагностичних завдань,

- 8) План-конспект тижневого проекту
- 9) Протокол обговорення Проекту
- 10) звіту про педагогічну практику.
- 11) фото- та відео- матеріали.

Індивідуальний план-графік практики передбачає види робіт, кількість годин, терміни їх виконання (заплановані дати початку і закінчення роботи), місце проходження практики, характеристику очікуваних результатів.

Щоденник є обов'язковою складовою робочої документації. Структура його оформлення і записів у ньому наступна: титульний аркуш, який містить відомості про студента, назва практики, відомості про місце проходження практики із зазначенням прізвища, імені, по-батькові та посади керівника; щоденні записи, що включають дату, зміст і обсяг роботи, зауваження та пропозиції практиканта.

(Для студентів, які проходять практику за місцем проживання – обов'язковий відео звіт та фото матеріали).

Звітна документація:

1. Характеристика студента - практиканта, видана закладом дошкільної освіти та завірена печаткою та підписом завідувача ЗДО.
2. Звіт студента про практику, який повинен мати чітку структуру (за підписами студента-практиканта та керівника практики).

Письмовий звіт студента про проходження педагогічної практики має містити відомості про виконання здобувачем передвищої освіти усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, мати висновки і пропозиції (за підписами студента-практиканта та керівника практики).

Робоча та звітна документація з практики, здається студентами практикантами на перевірку упродовж трьох днів після закінчення практики груповому керівнику, який призначає дату проведення підсумкової конференції.

Захист практики організовується на базі Фахового коледжу у формі звітної конференції, на якій кожен студент-практикант готує тематичну звітну доповідь, у якій розкриває підсумки практики та висвітлює одну з актуальних проблем виховання і навчання дітей дошкільного віку.

Критерії оцінювання

Оцінювання діяльності здобувача передвищої освіти під час проходження практики здійснюється за такими критеріями:

№ з/п	Види робіт	Кількість балів
1	Організованість, дисциплінованість і відповідальне ставлення до своєї роботи у ролі студента-практиканта	10
2	Систематичне ведення щоденника практики	10
3	Активна участь у підготовці та проведення режимних процесів протягом дня або рівень професійно-педагогічних умінь	10
4	Якісне виконання завдань змістових модулів практики	30

5	Наявність фотоматеріалів заходів, передбачених програмою практики	10
6	Своєчасне оформлення та подача звітної документації	10
7	Участь у настановній та звітній конференціях	20
	Усього (максимальна кількість балів)	100

Вид підсумкового контролю – Диференційований залік

Використана література

1. Атрощенко Т.О. Практична підготовка майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти, Ужгород 2022 <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/48743>
2. Беленька Г.В. Формування професійної компетентності сучасного вихователя дошкільного навчального закладу : монографія. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2011. 320 с
3. Белікова В.В. Програма та методичні вказівки до педагогічної практики / за заг. ред. О.Е.Коваленко. Харків: УІПА, 2015. 43 с.
4. Державний стандарт дошкільної освіти: Постанова кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF>
5. Івах С.М. Формування професійної компетентності майбутніх фахівців дошкільної освіти під час проходження педагогічної практики. Наукові записки кафебри педагогіки. 2014.
6. Мирончук Н.М. Методичні основи організації педагогічної практики студентів закладу вищої освіти: метод. посібн. / Н.М. Мирончук. – Житомир, 2017. – 52 с.
7. Мирончук Н.М. Наступність змісту практичної підготовки майбутніх учителів у ВНЗ. Нові технології навчання : наук.-метод. збірник. Київ, 2014. Вип. 81. С.
8. Підлипняк І.Ю. Підготовка майбутніх фахівців дошкільної освіти. Психолого-педагогічні проблеми сільської школи : збірник наукових праць Уманського держ. Пед. ун-ту ім. Павла Тичини. Умань : ПП Жовтий О.О., 2013.
9. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
10. Про дошкільну освіту : Закон України від 11.07.2001 р. № 2628-III. Дата оновлення: 05.09.2017 р. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text>
11. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93>.

Додатки

Додаток №1

Ф-ДПП-1

Місце кутового штамп
закладу вищої освіти
A felsőoktatási intézmény
sarokbélyegzője

КЕРІВНИКУ

VEZETŐJÉNEK

НАПРАВЛЕННЯ НА ПРАКТИКУ / KIKÜLDÉS GYAKORLATRA

є підставою для зарахування на практику/ a gyakorlaton való regisztráció alapjául szolgál

Згідно з угодою від „___” _____ 20__ року № ___, яку укладено
з _____

(повне найменування підприємства, організації, установи)
направляємо на практику здобувачів передвищої освіти _____ курсу, освітньої програми:

Назва практики _____

Строки практики: з „___” _____ 20__ року
по „___” _____ 20__ року

Керівник практики від циклової комісії: _____

(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

A szakbizottság megbízásából a gyakorlatért felel: _____

(beosztás, család- és utónév)

A _____
_____ intézménnyel _____ év _____ hó _____ napján kötött
megállapodás értelmében az alábbi, _____ évfolyamos és
a _____ képzési programon
tanulmányaikat folytató hallgatókat küldjük gyakorlatra.

ПРИЗВИЩА, ІМЕНА ТА ПО БАТЬКОВІ СТУДЕНТІВ
A HALLGATÓK NEVE

М.П./Pecset
МП

Директор Фахового коледжу _____ Катерина ШОВШ

Кутовий штамп
(підприємства,
організації, установи)

ПОВІДОМЛЕННЯ / ÉRTESÍTÉS

Здобувач(і) передвищої освіти Фахового коледжу Закарпатського угорського інституту імені
Ференца Ракоці ІІ

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Szakgimnázium hallgatója

(прізвище, ім'я, по батькові / család- és utónév)

курс, освітня програма / évfolyam, képzési program

прибув (прибули) / megérkezett (megérkeztek) „___” _____ 20___ і приступив (приступили)
до практики / és megkezdte (megkezdték) a gyakorlatot.

Керівником практики від підприємства (організації, установи) призначено

(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

A gyakorlat vezetőjévé a fogadó intézményben kinevezve:

(beosztás, család- és utónév)

Керівник підприємства (організації, установи) / A fogadó intézmény vezetője

(підпис/aláírás)

(посада, прізвище, ім'я, по батькові, beosztás, név)

Печатка/Pecsét,

“___” _____ 20___ року

Керівник практики від закладу передвищої освіти / A szakoktatási intézményben a gyakorlatért
felel: _____

(посада, прізвище, ім'я, по батькові, beosztás, név)

(підпис/aláírás)

(посада, прізвище, ім'я, по батькові, beosztás, név)

“___” _____ 20___ року

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II
II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola
Фаховий коледж

Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці II
II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola
Szakgimnáziuma

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ
A GYAKORLAT NAPLÓJA

(вид і назва практики / a gyakorlat típusa, jellege)

(прізвище, ім'я, по батькові / a hallgató neve)

студента (ки) __ курсу, групи _____

Циклова комісія / Szakbizottság:	Дошкільна освіта / Óvodapedagógia
Галузь знань/ Képzési ág:	01 Освіта /Педагогіка 01 Oktatás/ Pedagógia
Спеціальність/ Szak:	012Дошкільна освіта / 012 Óvodapedagógia
Освітня програма/ Képzési program:	Дошкільна освіта / Óvodapedagógia
Освітньо-кваліфікаційний рівень/ Szakmai képzési szint:	Фаховий молодший бакалавр/ Ifjú szakember

Додаток № 3

Студент/ка _____
(прізвище, ім'я, по батькові / a hallgató neve)

прибув на підприємство , в організацію, установу) /
megérkezett a fogadó intézménybe

(назва підприємства, організації, установи)

«__» _____ 20__ року

МП _____
(підпис/aláírás) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи/
név, beosztás)

Вибув з підприємства, організації, установи
Távozott az intézményből

2
«__» _____ 20__ року

МП _____
(підпис/aláírás) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи/
név, beosztás)

A gyakorlat időbeosztása

Керівник практики від установи/
Gyakorlatvezető a fogadó intézmény részéről _____
(підпис/ aláírás) (прізвище та ініціали/ név)

Bejegyzések a gyakorlat ideje alatt

45

This image shows a full page of blank handwriting practice paper. It features approximately 20 evenly spaced horizontal black lines across the entire page, providing a guide for letter height and placement. The background is plain white, and there are no margins, text, or other markings present.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Відгук і оцінка роботи студента на практиці
A gyakorlaton résztvevőhallgató munkájának értékelése és osztályzata

(назва підприємства, організації, установи / a gyakornokot fogad intézmény)

Керівник практики від підприємства, організації, установи
A gyakorlatot vezetője a befogadó intézményben

Печатка/Pecsét (підпис/aláírás) (прізвище та ініціали/család- és utónév)

« » 20 p.

**Висновок керівника практики від закладу освіти
про проходження практики
A Szakgimnáziumi gyakorlatvezető véleménye**

Дата складання заліку/A beszámoló ideje « » 20 p.

Оцінка / Osztályzata:
за національною шкалою/ a hazai skála alapján _____
(словами / kiírva)

кількість балів / pontszám _____
(цифрами і словами/számokkal és szavakkal)
за шкалою ECTS / ECTS-ben _____

Керівник практики від закладу освіти / Szakgimnáziumi gyakorlatvezető

(підпис/aláírás) (прізвище та ініціали/család- és utónév)

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Фаховий коледж

Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці II

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Szakgimnáziuma

Циклова комісія / Szakbizottság:	Дошкільна освіта / Óvodapedagógia
Галузь знань/ Képzési ág:	01 Освіта /Педагогіка 01 Oktatás/ Pedagógia
Спеціальність/ Szak:	012 Дошкільна освіта / 012 Óvodapedagógia
Освітня програма/ Képzési program:	Дошкільна освіта / Óvodapedagógia
Освітньо-кваліфікаційний рівень/ Szakmai képzési szint:	Фаховий молодший бакалавр/ Ifjú szakember

ЗВІТ ПРАКТИКИ / A GYKORLAT BESZÁMOLÓJA

(вид і назва практики / a gyakorlat típusa, jellege)

На базі/ Helyszín _____
(найменування бази практики / a befogadó intézményneve)

з _____-tól _____ по _____-ig _____ 20__ року/évben

Виконав студент гр. _____
(шифр групи/ csoport) (підпис/ aláírás) (прізвище, ім'я, по батькові / a hallgató neve)

**Керівник практики від бази практики /
A gyakorlatot vezetője a befogadó intézményben**

_____ (посада/beosztás) _____ (підпис/ aláírás) _____ (прізвище, ініціали/ név)

**Керівник практики від закладу освіти /
Szakgimnáziumi gyakorlatvezető**

_____ (посада/beosztás) _____ (підпис/ aláírás) _____ (прізвище, ініціали/ név)

«Зараховано» на _____ балів

Шановні батьки!

Під час спостереження та організації навчально-виховного процесу в ЗДО практикантами може з'явитися потреба у фотографуванні та відеозйомці проведення занять та інших заходів. Дані матеріали використовуватимуться виключно для оформлення звітної документації студента-практиканта.

Проте здійснення фото і відеозйомки неповнолітніх дітей у закладах дошкільної освіти можливе тільки за згодою їх батьків або законних представників (стаття 307 Цивільного кодексу України).

Просимо надати згоду на здійснення фото та/або відеозйомки ваших дітей з подальшим використанням даних матеріалів у цілях проходження практики й підготовки звітної документації.

[illegible]